

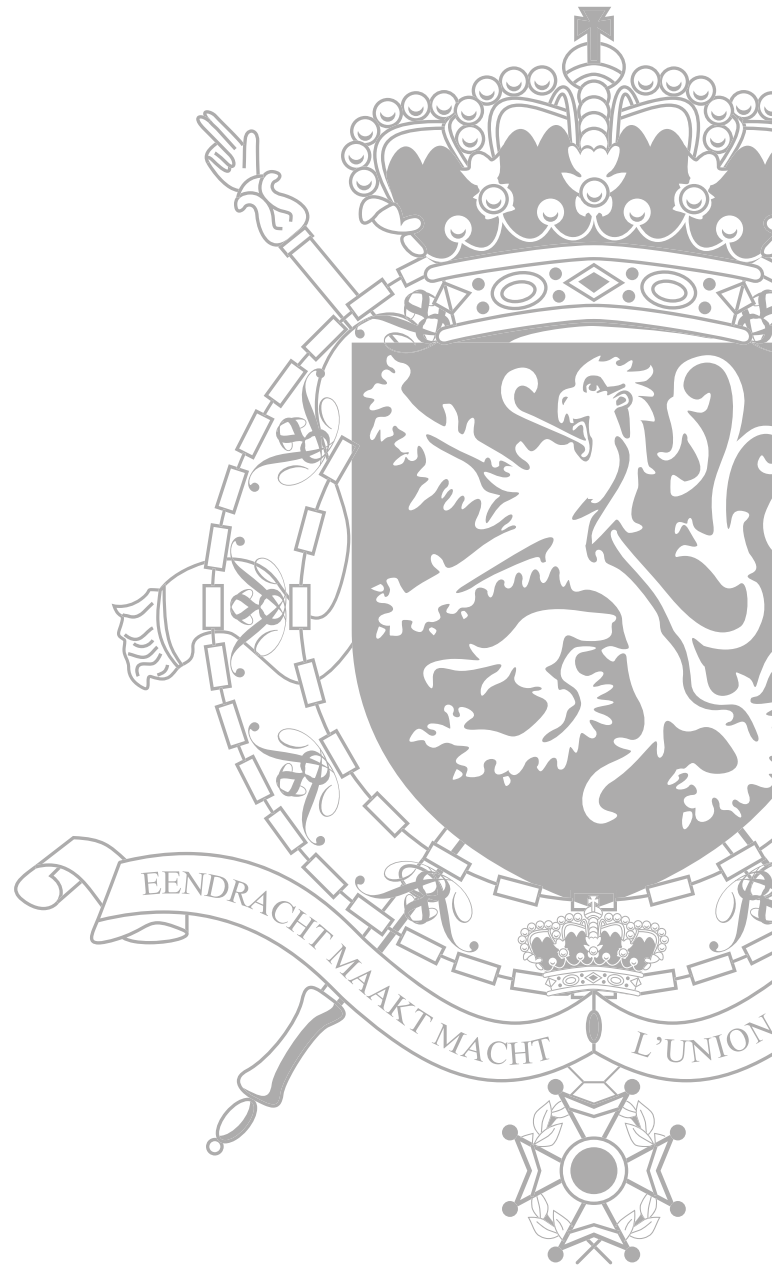

KONINKRIJK BELGIË

Federale Overheidsdienst
Buitenlandse Zaken,
Buitenlandse Handel en
Ontwikkelingssamenwerking

Finexpo

Jaarverslag 2010

Inhoudstafel

INHOUDSTAFEL	0
1 FINEXPO.....	2
1.1 ROL VAN FINEXPO	2
1.2 WIE KAN BEROEP DOEN OP FINEXPO ?	3
1.3 VRAGENLIJST FINEXPO / DELCREDERE	3
1.4 VERGADERINGEN VAN HET COMITÉ IN 2010.....	3
2 COMMERCIEEL INSTRUMENT VOOR INTERESTSTABILISATIE	4
2.1 AANTAL BEHANDELDE DOSSIERS	4
2.1.1 <i>Indeling naar exportland</i>	4
2.1.2 <i>Valuta</i>	5
2.1.3 <i>Kredieten voor een bedrag van meer dan 50.000.000 euro</i>	6
2.1.4 <i>Kredietbedrag</i>	7
3. INSTRUMENTEN VOOR FINANCIËLE STEUNVERLENING DIE TER BESCHIKKING WORDEN GESTELD VAN DE EXPORTEURS.....	8
3.1 AANTAL BEHANDELDE DOSSIERS	8
3.2 INTERESTBONIFICATIES	8
3.3 INTERESTBONIFICATIES MET GIFT	9
3.4 GIFT	10
4. MINISTERIËLE BESLUITEN (AMB)	11
4.1 TOEGEZEGDE VASTLEGGINGSKREDIETEN	11
4.2 STABILISATIEDOSIERS	12
4.2.1 <i>Indeling per exportland</i>	12
4.2.2 <i>Valuta</i>	13
4.2.3 <i>Kredietbedrag</i>	14
4.3 INTERESTBONIFICATIE (MET OF ZONDER AANVULLENDE GIFT)	14
5. BUDGET.....	15
5.1 VASTLEGGINGS- EN VEREFFENINGSKREDIETEN (VOORHEEN ORDONNANCERINGSKREDIETEN)	15
5.2 INKOMSTEN	16
6. LENINGEN VAN STAAT TOT STAAT.....	18
6.1 DOOR FINEXPO BEHANDELDE STAATSLENINGSDOSIERS.....	18
6.2 DE AAN DE MINISTERRAAD VOORGELEGDE DOSIERS	18
6.3 PROGRAMMA - GOEDKEURINGEN EN AANWENDINGEN.....	18
6.3.1 <i>Programma 2010</i>	18
6.3.2 <i>Kennisname van een annulatie van eerder door de Ministerraad goedgekeurde staatslening</i>	20
6.3.3 <i>Verlenging van de geldigheidsduur van een eerder toegekende staatslening</i>	21
6.3.4 <i>Kennisname van de resultaten van 2 prijsstudies</i>	21
6.4 FINANCIËEL BEHEER	21
6.4.1 <i>Budgettaire situatie voor 2010</i>	21
6.4.2 <i>In 2010 vastgelegde bedragen</i>	22
6.4.3 <i>In 2010 vereffende bedragen</i>	22
6.4.4 <i>Te verwachten en reëel ontvangen terugbetalingen aan kapitaal en interesten</i>	22
7 FINEXPO EN DE OESO	24
7.1 VOORSCHRIFTEN VAN DE OESO-REGELING INZAKE RICHTSNOEREN OP HET GEBIED VAN DOOR DE OVERHEID GESTEUNDE EXPORTKREDIETEN	24
7.2 WERKGROEP KREDIETEN EN WAARBORGEN VOOR EXPORTKREDIETEN EN GROEP DEELNEMERS AAN DE REGELING : BELANGRIJKSTE BEHANDELDE ONDERWERPEN	25

7.2.1	<i>Economische en financiële crisis</i>	25
7.2.2	<i>Aanbevelingen inzake de gemeenschappelijke aanpak op milieugebied</i>	25
7.2.3	<i>OECD Guidelines for Multinational Enterprises</i>	26
7.2.4	<i>Toetreding van Chili – Estland – Israël – Russische Federatie</i>	26
7.2.5	<i>Premies</i>	26
7.2.6	<i>Onderhandelingen over een sectorale overeenkomst inzake projecten om de klimaatverandering tegen te gaan en projecten met betrekking tot de watersector</i>	26
8.	CONCLUSIES	27

1 Finexpo

Hoewel het activiteitenverslag Finexpo tot doel heeft de jaarlijkse statistische gegevens over het gebruik van de instrumenten voor financiële exportsteun te verstrekken, bevat de inleiding van het verslag ook wat bondige informatie over het secretariaat en het Comité Finexpo.

Alle nadere gegevens over de door Finexpo gebruikte instrumenten voor steun aan de Belgische export zijn terug te vinden op de site van FOD Buitenlandse Zaken <http://diplomatie.belgium.be>.

1.1 Rol van Finexpo

Het Comité Finexpo is een interministerieel raadgevend comité dat de aanvragen voor financiële exportsteun onderzoekt.

Finexpo bundelt in één interministerieel comité de bevoegdheden die voorheen ressorteerden onder Copromex (dat dossiers inzake de stabilisatie van de interestvoet en inzake de toekenning van interestbonificaties beheerde) en het Interministerieel Comité voor de toekenning van leningen van Staat tot Staat.

Het voorzitterschap van het Comité wordt waargenomen door de Directeur-generaal van de Directie-generaal Bilaterale Zaken van de Federale Overheidsdienst (FOD) Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking.

De taak van het Comité is tweeledig : de export van Belgische kapitaalgoederen en van aanverwante diensten steunen en bijdragen tot de ontwikkeling van de begunstigde landen.

Dat "Financiering" en "Export" twee belangrijke begrippen zijn die het Comité bij het bestuderen van de projecten voor ogen houdt, neemt niet weg dat ook andere gegevens worden meegewogen bij de formulering van de adviezen.

Om deze twee taken te vervullen, hanteert Finexpo financiële instrumenten om de financieringskosten, zijnde de interest op de exportkredieten, te verlagen of te stabiliseren.

Daarvoor beschikte de FOD Financiën die de leningen van Staat tot Staat beheert in 2010 over een bedrag van 36.514.000 euro aan programma- en vastleggingskredieten en over een bedrag van 65.045.000 euro aan vereffeningskredieten.

De FOD Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking beheert de middelen die gereserveerd zijn voor interestbonificaties en stabilisaties. In 2010 beschikte de FOD daarvoor over een bedrag van 37.052.000 euro aan vastleggingskredieten en een bedrag van 23.829.000 euro aan vereffeningskredieten.

1.2 Wie kan beroep doen op Finexpo ?

Finexpo functioneert binnen een federaal kader dat zijn eigen regels heeft maar dat ook rekening houdt met de internationale regels die door de OESO werden vastgelegd in een Regeling inzake de richtlijnen voor de exportkredieten die overheidssteun genieten. Op basis van deze regels kunnen alle bedrijven die handelen in kapitaalgoederen (infrastructuur) en aanverwante diensten en die deze uitvoeren of zulks overwegen, onder bepaalde voorwaarden in aanmerking komen voor overheidssteun.

Voor goederen zoals kapitaal- of infrastructuurgoederen en aanverwante diensten worden financieringsovereenkomsten op middellange en lange termijn gesloten. Klanten die belangstelling hebben voor deze goederen kunnen ze immers meestal niet contant of op korte termijn betalen. Ze hebben dan ook nood aan een bankfinanciering die over meer dan 2 jaar loopt.

1.3 Vragenlijst Finexpo / Delcredere

Bedrijven die bij Finexpo overheidssteun wensen aan te vragen, kunnen vooraf contact opnemen met het secretariaat van het Comité Finexpo en de standaardvragenlijst downloaden. Deze vragenlijst die dezelfde is voor Delcredere en voor Finexpo staat op de site van Delcredere (www.ondd.be) en op de site van Finexpo/Buitenlandse Zaken (<http://diplomatie.belgium.be>). Finexpo of Delcredere behandelen alle aanvragen op basis van dit online formulier: kredietverzekering, intereststabilisatie, interestbonificatie met of zonder gift, gift en lening van Staat tot Staat.

1.4 Vergaderingen van het Comité in 2010

In 2010 kwam het Comité Finexpo 9 maal bijeen en verstreekte een advies over 85 dossiers (90 in 2009). Het Comité behandelde 73 dossiers intereststabilisatie (77 in 2009), ontving 11 aanvragen voor een interestbonificatie met of zonder aanvullende gift (12 in 2009), 1 aanvraag voor een gift, net zoals in 2009, en 13 aanvragen voor een lening van Staat tot Staat.

Het Comité onderzocht ook opnieuw 7 projecten voor een interestbonificatie met of zonder gift.

2 *Commercieel instrument voor intereststabilisatie*

Opmerking : sinds 2010 werden de regels voor vastlegging van de CIRR rentevoet gewijzigd om zo de procedures te respecteren die gevolgd worden door de andere EU-lidstaten die ook stabilisaties toekennen.

De CIRR rentevoet die wordt gebruikt bij de toekenning van een intereststabilisatie is de CIRR rentevoet geldig op het moment van ondertekening van het commercieel contract en niet de CIRR rentevoet op het moment van ondertekening van de kredietconventie.

2.1 *Aantal behandelde dossiers*

In 2010 behandelde Finexpo 73 dossiers intereststabilisatie waarvan 7 dossiers een tweede maal werden onderzocht. Hoe een intereststabilisatie moet worden aangevraagd, is beschreven op de website van Finexpo.

2.1.1 *Indeling naar exportland*

De 73 dossiers intereststabilisatie die Finexpo in de vergaderingen behandelde, hadden betrekking op 26 verschillende landen, net zoals in 2009.

In de periode 1998-2000 steeg het aantal aanvragen voor intereststabilisatie voor alle exportlanden van 60 in 1998 naar 132 in 1999 en 238 in 2000. In 2001 zakte dat aantal sterk naar 105 aanvragen. In de periode 2002-2003 viel er een nieuwe toename van het aantal aanvragen waar te nemen : 181 in 2002 en 200 in 2003. Sinds 2003 gaat dit cijfer gestaag naar omlaag, maar die daling is niet te vergelijken met het slechte cijfer dat in 1998 werd opgetekend.

Deze trend zou kunnen worden verklaard door de gevolgen van de aanhoudend lage interestvoeten en door de impact van de financiële en economische crisis, die zich nog steeds laat gevoelen.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van het aantal aanvragen voor een intereststabilisatie, ingedeeld naar exportland.

Argentinië	4	Kazachstan	1
Bahrein	1	Kenia	2
Brazilië	15	Marokko	2
Chili	1	Mauritius	1
Colombia	2	Mexico	4
Ecuador	3	Nigeria	1
Egypte	7	Peru	1
Ghana	3	Roemenië	1
India	5	Rusland	2
Indonesië	5	Syrië	1
Italië	1	Turkije	2
Jamaica	2	Verenigde Staten	1
Kameroen	3	Vietnam	2

Procentueel uitgedrukt bekleedt Brazilië met 20,55 % van de ingediende aanvragen de eerste plaats, zoals dit sinds 2008 het geval is. Egypte staat op de tweede plaats met 9,60 %, een resultaat dat sterk in de lijn ligt van dat in 2009 toen het land ook de tweede plaats bekleedde. Op de derde plaats staan ex aequo India en Indonesië met allebei 6,85 %, gevolgd door Mexico dat hetzelfde percentage aanvragen optekent als Argentinië (5,48 %).

De laatste jaren zijn het traditiegetrouw Turkije, Brazilië, Egypte en Mexico waarvoor het grootst aantal aanvragen wordt ingediend. De 3 laatstgenoemde landen zijn nog steeds gunstig gerangschikt. Turkije dat tot in 2008 de lijst aanvoerde, lijkt evenwel niet langer de voorkeur te genieten van de Belgische exporteurs.

Volgens bovenstaande tabel zijn de aanvragen over de verschillende regio's in de wereld als volgt verdeeld: de lijst wordt aangevoerd door Latijns-Amerika en het Caribisch Gebied met 43,84 %, op ruime afstand gevolgd door de regio Midden-Oosten en Noord-Afrika (17,81 %). De derde plaats wordt bekleed door Azië met 16,44%. Afrika is goed voor 13,70 % van het totaal.

Midden- en Oost-Europa staan op de 5^e plaats met 5,84 %. West-Europa en Noord-Amerika sluiten de lijst af met amper 2,74 %.

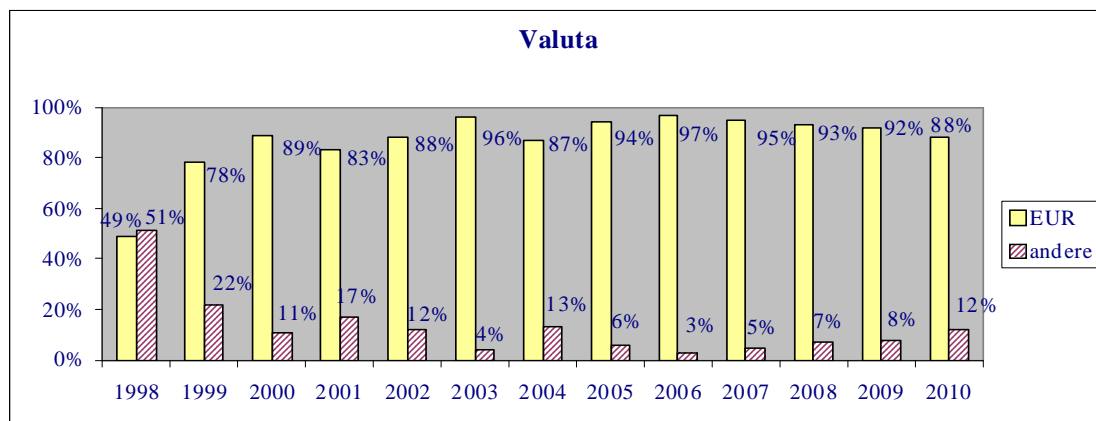
Uit deze cijfers kan worden geconcludeerd dat de Belgische exporteurs vooral belangstelling hebben voor Zuid-Amerika en het Caribisch Gebied, een trend die zich in 2009 reeds duidelijk aftekende.

2.1.2 Valuta

In 2010 waren de aanvragen voor intereststabilisatie uitgedrukt in drie valuta: de euro, de US dollar en de yen. In 2009 was de CHF de derde gebruikte valuta.

Bij de 73 behandelde dossiers waren er 54 aanvragen voor intereststabilisatie uitsluitend in euro (65 in 2009), 8 aanvragen in euro of in USD tegen 6 in 2009 en 2 aanvragen in euro of in yen. Daarnaast werden nog 8 aanvragen in uitsluitend USD ingediend, tegen 7 in 2008. Verder onderzocht het Comité Finexpo ook een aanvraag voor intereststabilisatie in yen, met uitsluiting van euro.

De gemengde aanvragen die zijn uitgedrukt in euro/USD zijn bestemd voor een project dat moet worden gefinancierd voor export naar landen die deel uitmaken van de USD-zone of voor bedrijven die hun boekhouding in USD voeren omdat ze voornamelijk handel drijven met de Verenigde Staten. De aanvragen die uitsluitend zijn uitgedrukt in USD of in yen moeten de Belgische exporteurs in staat stellen om een "equal level playing field" met de Amerikaanse of Japanse concurrenten te creëren.

Sinds de invoering van de euro, heeft het Comité Finexpo alles in het werk gesteld om de Europese munt zoveel mogelijk te steunen en te promoten. Het is redelijkerwijze dan ook te begrijpen dat de meeste aanvragen voor een interestabilisatie die in 2 valuta zijn uitgedrukt, in euro worden afgehandeld. Om het gewicht van de euro procentueel weer te geven, werd ervan uitgegaan dat de 10 gemengde aanvragen (euro/USD en euro/yen) in euro zouden worden afgehandeld. In dat geval mag worden geconcludeerd dat het gebruikspercentage van de Europese munt 88 % uitmaakt van het totaal aantal aanvragen, tegen 92 % in 2009.

Mocht het geval zich al voordoen, dan zou de afhandeling van de 10 gemengde contracten in USD of in yen dit percentage naar 74 terugbrengen, maar de vorige statistische gegevens lijken erop te wijzen dat de exporteurs telkens, wanneer mogelijk, in ruime mate de voorkeur geven aan de euro.

De grafiek hierboven toont het belang van de euro als stabilisatiemunt. De bevinding is dat het gebruikspercentage van de euro sinds 2000 hoog ligt en rond de 90 % blijft schommelen.

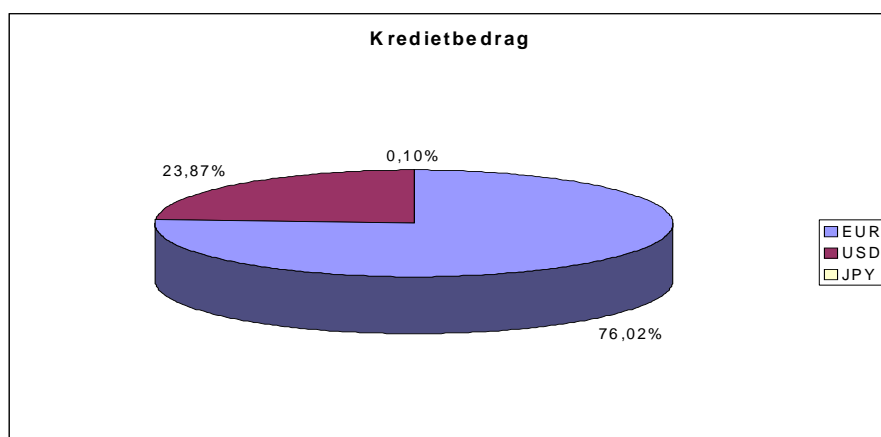
Om deze grafiek juist te lezen, moet voor ogen worden gehouden dat de euro in 1999 nog niet in gebruik was. Het cijfer dat voor 1999 in de grafiek wordt vermeld, is dan ook gebaseerd op het totale bedrag van de kredieten uitgedrukt in de valuta van de eurozone.

2.1.3 Kredieten voor een bedrag van meer dan 50.000.000 euro

In 2010 werd de regel dat de aanvragen voor een intereststabilisatie van kredieten voor een bedrag van meer dan 25.000.000 euro door de Ministerraad moeten worden goedgekeurd, opgeheven. Voortaan geldt deze regel alleen nog voor aanvragen voor een intereststabilisatie van kredieten voor een bedrag van meer dan 50.000.000 euro, voor zover het Comité Finexpo niet eenparig gunstig over deze aanvragen adviseerde of deze niet door de Inspecteur van Financiën werden goedgekeurd. Deze maatregel werd genomen met het oog op de administratieve vereenvoudiging.

2.1.4 Kredietbedrag

De 73 dossiers intereststabilisatie zijn goed voor een totaal kredietbedrag van 507.396.198,05 euro, tegen 315.217.264,92 euro in 2009 en 662.964.682,37 euro in 2008. Er rekening mee houdend dat het aantal dossiers de afgelopen jaren gestaag is afgenomen, is het vrij hoge kredietbedrag in 2010 voornamelijk toe te schrijven aan de indiening van 6 grote dossiers waarvan het kredietbedrag meer dan 25.000.000 euro bedroeg. Onderstaand diagram toont de verdeling van dit totaalbedrag over de verschillende valuta.

Uitgedrukt in euro ging het in 2010 om een bedrag van 385.703.118,51 euro, tegen 228.530.270,62 euro in 2009, maar nog 491.003.444,47 euro in 2008.

In 2010 bedroeg het aandeel van de euro in het totale bedrag dus 76,02 %, tegen 72,50 % in 2009 en 74,06 % in 2008.

Het uitsluitend in USD uitgedrukte kredietbedrag bedroeg 121.128.031,36 euro, tegen 79.862.214,65 euro in 2009 (171.961.237,90 euro in 2008). Het in USD uitgedrukte aandeel bedroeg dus 23,87% tegen 25,34 % in 2009 en 25,94 % in 2008. In de verhouding tussen de aanvragen in beide valuta valt sinds 2008 dus een stabilisering te noteren, waarbij de USD een kwart van het marktaandeel heeft.

De resterende 0,10% zijn dossiers intereststabilisatie in yen.

In 2002 bedroeg het aandeel van de USD in het totaalbedrag 42,28 %, in 2003 17,71 %, in 2004 22,66 %, in 2005 3,72 % en in 2006 1,12 %. In 2007 bedroeg het aandeel van de USD 1,53% en dat van de euro 98,47%.

De verhoudingsgewijze stijging van de USD sinds 2008 is grotendeels toe te schrijven aan de indiening van een groter aantal dossiers voor een kredietbedrag tussen 50 en 100 Meuro, wat al jaren niet meer was voorgekomen.

3. Instrumenten voor financiële steunverlening die ter beschikking worden gesteld van de exporteurs

3.1 Aantal behandelde dossiers

In de loop van 2010 onderzocht de dienst Finexpo 12 nieuwe aanvraagdossiers (13 in 2009), met name 1 dossier voor interestbonificatie (3 in 2009), 10 dossiers interestbonificatie met aanvullende gift, net zoals in 2009 (9 in 2008) en 1 aanvraag voor een gift (idem in 2009). Daarnaast werden 7 dossiers interestbonificatie opnieuw onderzocht, in de meeste gevallen om er een aanvullende gift aan te koppelen. In 2008 en in 2007 werden voor de drie instrumenten 13 aanvragen ingediend.

Sinds 2009 is gebleken dat het aantal aanvragen voor interestbonificatie met aanvullende gift veel groter is geworden dan het aantal klassieke aanvragen voor interestbonificatie. Deze toename is het gevolg van de grotere flexibiliteit van dit instrument, waarmee beter kan worden ingespeeld op de financieringsnoden van de debiteur die, in fine, verantwoordelijk is voor de terugbetaling van het door de bank van de exporteur verleende krediet.

In 2003, 2004, 2005 en 2006 onderzocht Finexpo respectievelijk 14, 10, 15 en 11 nieuwe dossiers. De bevinding is dat het aantal bij Finexpo ingediende aanvragen voor soortgelijke steun daadwerkelijk stabiel blijft.

Hoe een interestbonificatie met of zonder aanvullende gift moet worden aangevraagd, is beschreven op de website.

3.2 Interestbonificaties

In 2010 werd een enkel contract van 20.000.000 euro met een aanvraag voor interestbonificatie onderzocht. In 2009 was met drie aanvragen voor interestbonificatie die bij Finexpo werden ingediend, een totaal bedrag gemoeid van 25.716.978,80 euro. Voor de drie dossiers die in 2008 werden onderzocht, beliep dit bedrag 66.430.450,35 euro.

Het bedrag van de contracten die het voorwerp zijn van een aanvraag om financiële steun in de vorm van interestbonificatie, belooft doorgaans om en bij de 10 Meuro conform het beleid dat Finexpo tot nog toe heeft gevoerd. Dat het kredietbedrag in de vorm van interestbonificatie in dit geval hoger ligt, is te verklaren door de specifieke aard van het desbetreffende contract. Het gaat om een duur ruimtevaartproject, dat in het kader van een medefinanciering door het Waalse Gewest en het Vlaamse Gewest wordt gefinancierd middels verschillende financiële instrumenten.

De totale budgettaire impact van dit project werd tijdens het onderzoek door het Comité Finexpo in verband met deze interestbonificatie geraamd op 6.940.250,15 euro. In 2009, bedroeg de budgettaire impact van drie dossiers 10.043.475,33 euro ; in

2008 29.470.717,08 euro en in 2007 werd de budgettaire impact van 7 aanvragen geraamd op 46.614.513,99 euro.

Hierbij wordt herinnerd aan de in 2001 genomen beslissing om de geldigheidsduur van de toezegging voor een interestbonificatie (met of zonder aanvullende gift) tot maximum drie jaar te beperken, wat maakt dat elk jaar de eerder gedane toezeggingen voor deze hulpinstrumenten moeten worden herzien. Deze regel wordt evenwel op flexibele wijze toegepast. De periode van maximum drie jaar kan worden verlengd wanneer blijkt dat een dossier nagenoeg volledig is afgehandeld of dat het vertraging opliep om redenen waar de exporteur geen schuld aan heeft. Deze maatregel geldt ook voor de giften.

Onderstaande tabel bevat de exportlanden waarvoor Finexpo in 2010 een aantal dossiers interestbonificatie – zonder gift – onderzocht. De tabel vermeldt ook de desbetreffende sector en de budgettaire impact van het project in kwestie.

Land	Sector	Krediet-bedrag	Budgettaire impact
Vietnam	Levering en installatie van een aardobservatiesatelliet: project VNREDSat-1B	20.000.000	6.940.250,15

Hoe een interestbonificatie moet worden aangevraagd, is beschreven op de website.

3.3 *Interestbonificaties met gift*

In 2010 werd voor 10 nieuwe dossiers een interestbonificatie met aanvullende gift aangevraagd, tegen 9 dossiers in 2009 en 4 dossiers in 2008. Drie dossiers hebben betrekking op de sector van de watervoorziening en waterbehandeling. Voor de sectoren openbaar vervoer, telecommunicatie en ICT, elektriciteit, gezondheidszorg, baggerwerken, civiele bescherming en communicatiemiddelen, werd per sector slechts één project onderzocht door het Comité Finexpo.

In 2010 zijn de aanvragen meer gediversifieerd wat de aard van de sectoren betreft.

De 10 projecten waren goed voor een totaal kredietbedrag van 102.218.378,48 euro tegen 83.435.163,30 euro in 2009 en «slechts» 31.850.307,95 euro in 2008. Het vastleggingskrediet bedroeg 68.769.289,60 euro tegen 30.031.597,71 euro in 2009 en 13.363.354,56 euro het jaar daarvoor. Ter herinnering, in 2007 behelsden 4 dossiers de aanvraag voor een interestbonificatie met aanvullende gift voor een kredietbedrag van 29.798.559,76 euro, wat aanleiding gaf tot een budgettaire vastlegging van 12.904.318,05 euro. De jongste jaren zijn de bedragen dus aanzienlijk gestegen. Hieruit kan worden afgeleid dat de versnelde economische ontwikkeling van sommige landen die in aanmerking komen voor steun deels een impact heeft op de omvang van de projecten.

Interestbonificaties met aanvullende gift scoren goed omdat de begunstigde landen vooral in crisistijd de voorkeur geven aan kortere terugbetalingsperiodes. Met de gift kan ook de delcrederepremie geheel of gedeeltelijk worden betaald.

De onderstaande tabel bevat de exportlanden waarvoor Finexpo in 2010 een aantal dossiers interestbonificatie met gift onderzocht. De tabel vermeldt ook de desbetreffende sector en de budgettaire impact van het project.

Land	Sector	Kredietbedrag in euro	Budgettaire impact in euro
Armenië	Gezondheidszorg (cyclotron)	5.080.629,92	1.998.041,72
Kameroen	Watersector	14.792.074,90	5.648.740,23
Ghana	Civiele bescherming (brandweer)	9.184.817,31	4.121.502,12
Ghana	Elektriciteit	9.404.781,00	4.052.457,44
Ghana	ICT-sector	12.925.027,35	5.398.281,09
Ghana	Verbindingswegen (bruggen)	10.017.759,00	3.879.442,00
Ghana	Openbaar vervoer	8.071.916,00	3.953.523,85
Sri Lanka	Watersector	10.230.704,00	3.535.084,22
Vietnam	Verwerking van afvalwater	12.454.219,00	3.107.560,42
Vietnam	Baggerwerken	10.056.450,00	3.877.699,63
	Totaal	102.218.378,48	39.572.332,72

Naast deze nieuwe dossiers werden 8 andere dossiers in 2010 opnieuw onderzocht ten einde na te gaan of het mogelijk was de toezeggingen tot interestbonificatie om te zetten in interestbonificatie met aanvullende gift.

Hoe een interestbonificatie met aanvullende gift moet worden aangevraagd, is beschreven op de website.

3.4 Gift

In 2010 werd 1 aanvraag voor een gift ingediend ter waarde van een kredietbedrag van 8 Meuro. Deze aanvraag behelst de levering van een *space environment simulation facility* in India. Het vastleggingskrediet ten laste van Finexpo wordt geraamd op 2 Meuro en het aanvullend bedrag ter dekking van het element gift van 35% wordt gefinancierd door Sofinex (Waals Gewest).

In 2009 was er 1 aanvraag voor een gift voor een krediet van 2.833.270,00 euro, wat overeenkomt met een mogelijke budgettaire impact van 1.039.881,28 euro.

Hoe een gift moet worden aangevraagd, is beschreven op de website.

4. Ministeriële besluiten (AMB)

In 2010 werd voor 11 dossiers een ministerieel besluit ondertekend tegen 23 dossiers in 2009 en 20 dossiers in 2008.

Deze AMB zijn verdeeld als volgt: 7 stabilisatiedossiers (19 in 2009 en 15 in 2008) en 4 dossiers interestbonificatie met gift. Dit laatste cijfer is hetzelfde als in 2009 (2 bonificaties met gift en 2 klassieke interestbonificaties). Ook in 2008 werd een AMB opgemaakt voor 4 klassieke interestbonificaties.

In 2010 werden dus veel minder ministeriële besluiten opgesteld, terwijl dit aantal in de drie jaren voordien relatief stabiel was gebleven.

Ter herinnering, in 2006 werden 44 AMB ondertekend (36 stabilisatiedossiers en 8 dossiers interestbonificatie). In 2000, 2001, 2002, 2003, 2004 en 2005 werden respectievelijk 68, 77, 45, 52, 50 en 34 AMB opgemaakt.

Deze grote daling is volledig toe te schrijven aan het lager aantal ondertekende contracten met stabilisering van de rentevoet. Dit lijkt het gevolg te zijn van de negatieve impact van de crisis in combinatie met de aanhoudend zeer lage interestvoet op de markten. Er was nagenoeg geen verschil tussen de korte rente en de lange rente.

Het totale kredietbedrag van de 11 dossiers waarvoor in 2010 een ministerieel besluit werd ondertekend, bedraagt 103.392.502,01 euro. In 2009 ging het om 254.769.396,88 euro en in 2008 om 103.112.940,47 euro voor 20 ondertekende AMB. Uit deze laatste cijfers voor 23 ondertekende AMB blijkt duidelijk dat de crisis een rem heeft gezet op het aantal ondertekende contracten.

Het aantal AMB dat voor bonificaties werd opgemaakt, blijft nagenoeg gelijk, al is dit uitsluitend toe te schrijven aan het stijgend aantal bonificaties met gift. Zoals reeds gezegd, maken bonificaties met gift het mogelijk het krediet waarvoor de klassieke bonificatie wordt gevraagd, sneller terug te betalen, waardoor de landen die dit instrument kiezen, minder schulden op lange termijn moeten aangaan.

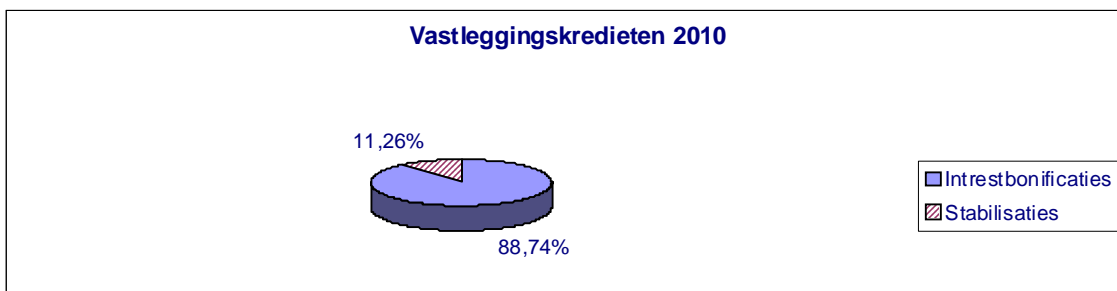
4.1 Toegezegde vastleggingskredieten

Eind 2010 bedroegen de vastleggingskredieten die waren toegezegd (en waarvoor een AMB werd opgemaakt) 13.998.496,16 euro tegen 20.737.030,00 euro in 2009 en 26.944.102,55 euro in 2008.

Van de toegezegde vastleggingskredieten in 2010 ging 88,74% naar interestbonificaties met of zonder gift, tegen 75,01 % in 2009 en 90,86 % in 2008. Het percentage van 2010 ligt dus dicht bij dat van 2008. Er werden contracten ondertekend voor projecten in de sectoren openbaar vervoer, water, civiele bescherming (brandweer) en gezondheid (cyclotron).

In de voorgaande jaren 2000, 2001, 2002, 2003 en 2004 bedroeg het aandeel van de interestbonificaties respectievelijk 77%, 84 %, 72 %, 78% en 94%, in 2005 en 2006

95% en in 2007 92%. Sinds 2004 zijn de vastleggingskredieten grotendeels bestemd voor interestbonificaties met of zonder gift. Deze trend zet zich door in 2010.

4.2 Stabilisatiedossiers

Zoals reeds vermeld werd in 2010 voor 7 stabilisatiedossiers een AMB ondertekend. Dit is een groot verschil met de situatie van 2009 toen 19 stabilisatiedossiers werden ondertekend ondanks de crisis. Dit cijfer maakt duidelijk hoe moeilijk het is voor de exporteurs die een beroep op dit instrument doen, om contracten aan te gaan. Toch pleiten exporteurs telkens weer voor het behoud van dit instrument.

4.2.1 Indeling per exportland

In de loop van 2010 werd voor 6 verschillende exportlanden een AMB ondertekend, tegen 11 in 2009 en 8 in 2008. De lijst van landen waarvoor een stabilisatie werd aangevraagd, wordt aangevoerd door Egypte (2 van de 7 dossiers).

Ghana, Turkije, Marokko, Brazilië en India komen elk met 1 stabilisatieovereenkomst op de tweede plaats.

Ook in 2009 bekleedde Egypte de eerste plaats.

Behalve Egypte en Brazilië komen alle andere landen waarvoor in 2009 een stabilisatieovereenkomst werd ondertekend, niet meer voor op de lijst van 2010.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van alle landen waarvoor in 2010 een AMB inzake stabilisatie werd ondertekend.

Ghana	1
Egypte	2
Turkije	1
Marokko	1
Brazilië	1
India	1
Totaal	7

Uit deze tabel valt af te lezen dat voor landen in de eurozone in 2010 geen enkel AMB werd ondertekend. In 2009 was dit ook al het geval.

Voorts blijkt dat het aantal AMB in vergelijking met 2009 sterk is gedaald en dat de lijst van de exportlanden is veranderd zoals reeds hoger werd vermeld. Het valt op dat

India en Marokko voorkomen op de lijst van landen waarvoor een stabilisatie werd toegekend. Dit is niet vaak het geval.

De rangschikking van Egypte lag in de lijn der verwachtingen. Turkije dat voorheen vaak het grootste aantal ondertekende AMB op zijn conto schreef (15 in 2004, 4 in 2005, 9 in 2006) was in 2009 uit de lijst verdwenen en komt er nu opnieuw in voor met 1 AMB.

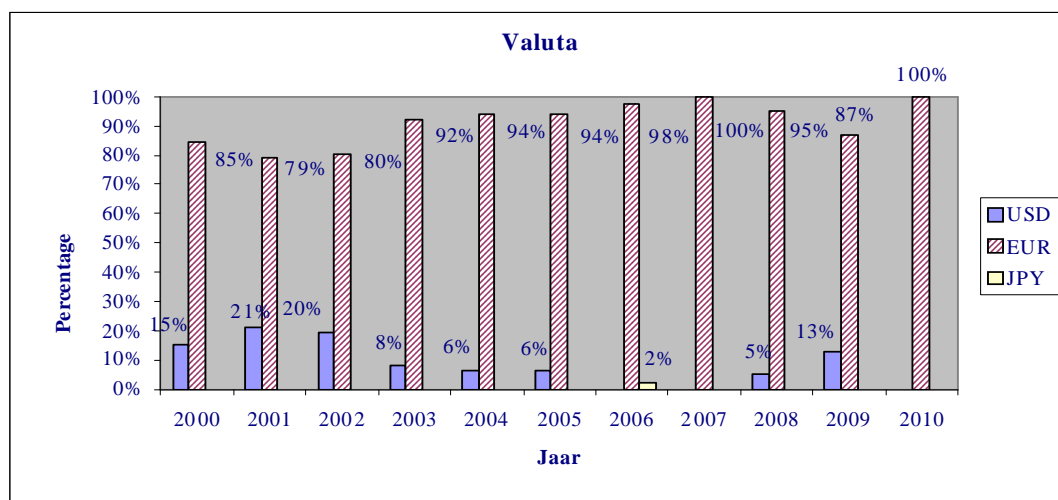
Jamaica dat op de lijst voorkwam als gevolg van het succes dat de Belgische bedrijven de laatste jaren hadden geboekt dankzij het Finexpo-instrumentarium, is uit de lijst verdwenen. Dit is grotendeels toe te schrijven aan het feit dat de OESO-landen sinds 2010 aan dat land geen gebonden hulp meer mogen verstrekken. Toch valt niet uit te sluiten dat Jamaica in de komende jaren opnieuw een plaats in de rangschikking verwerft vanwege het multiplicatoreffect dat de hulpprojecten kunnen hebben.

Dat Ghana sinds 2005 in de rangschikking staat, is het gevolg van de hulpkredieten die aan dit land werden toegekend waardoor met name commerciële contracten konden worden afgesloten.

4.2.2 Valuta

In 2010 hebben alle ondertekende AMB betrekking op stabilisatieovereenkomsten in euro.

Algemeen gesteld ontstond deze trend met de invoering van de euro in 2000, maar pas in 2003 was voor het eerst 90% van de AMB uitgedrukt in euro. Deze trend blijkt duidelijk uit de onderstaande grafiek. Dit is de tweede keer dat alle ondertekende AMB uitgedrukt zijn in euro, de eerste keer was in 2007. In 2009 waren 20 van de 23 AMB uitgedrukt in euro, in 2008 was dat bij 19 van de 20 opgemaakte AMB het geval.

4.2.3 Kredietbedrag

Voor de stabilisatiedossiers beliep het totale kredietbedrag van de AMB 70.299.583,04 euro tegen 219.812.989 euro in 2009. Ter herinnering, in 2008 bedroeg het totale kredietbedrag voor 15 AMB 59.553.498 euro. In 2007 en 2008 bedroeg het gemiddelde krediet per getekend AMB iets minder dan 4 miljoen euro en in 2009 $\pm 11,6$ miljoen euro per dossier. In de huidige situatie is het gemiddelde kredietbedrag per overeenkomst niet relevant, aangezien een enkel zeer belangrijk dossier goed is voor 96,17% van het totale kredietbedrag. Het betreft een commercieel baggerproject in Ghana dat een mooi voorbeeld van een multiplicatoreffect is.

4.3 Interestbonificatie (met of zonder aanvullende gift)

In 2010 werd een AMB getekend voor 4 interestbonificaties met aanvullende gift. Het betreft bonificaties voor projecten in de sectoren openbaar vervoer, civiele bescherming (brandbestrijding), watertoevoer, volksgezondheid (cyclotron). De eerste twee overeenkomsten werden met Ghana afgesloten, de andere twee respectievelijk met Kameroen en Vietnam. In 2009 werd voor 4 bonificaties waarvan twee met aanvullende gift, een ministerieel besluit getekend net als in 2008. Ter herinnering, in 2007 werden 6 AMB getekend en in 2006 8.

In 2010 bedroeg het totale kredietbedrag voor de 4 projecten samen 33.092.918,97 euro. Dit is vrijwel hetzelfde bedrag als in 2009, dat toen 34.956.407,40 euro beliep. In 2008 ging het om 41.473.549,49 euro en in 2007 om 54.513.607,49 euro.

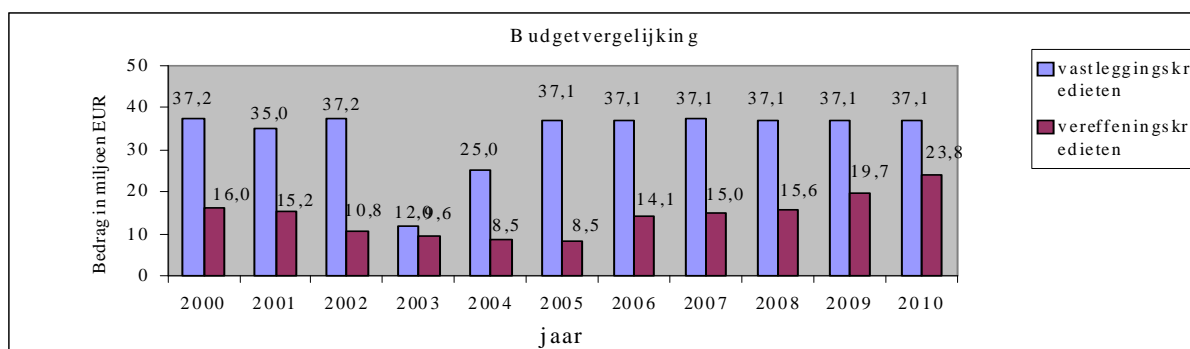
5. Budget

5.1 Vastleggings- en vereffeningsskredieten (voorheen ordonnanceringskredieten)

In 2010 werden de vastleggings- en vereffeningssbudgetten die Finexpo ter beschikking worden gesteld overgeheveld van de Directie-generaal Ontwikkelingssamenwerking naar het algemene budget van de FOD Buitenlandse Zaken.

Net als de vorige jaren beschikte Finexpo over een bedrag van 37.052.000 euro aan vastleggingskredieten voor stabilisaties, interestbonificaties met of zonder aanvullende gift en giften en over een bedrag van 23.829.000 euro (19.664.000 euro in 2009) aan vereffeningsskredieten voor de bovengenoemde instrumenten.

De onderstaande grafiek geeft de evolutie weer tussen 2000 en 2010 van de op het budget toegestane vastleggingskredieten en vereffeningsskredieten.

In de periode 1998-2005 is het vereffeningsskrediet geleidelijk van jaar tot jaar gedaald, terwijl het vastleggingskrediet in dezelfde periode ongewijzigd bleef. Hierdoor ontstond een grote kloof tussen beide budgetten.

Vanaf 2006 kwam met de toekenning van een bedrag van 14.087.000 euro voorlopig een einde aan de dalende trend van het budget voor vereffeningsskredieten. Sinds 2007 is dit budget lichtjes gestegen van 14.988.000 euro tot 15.570.000 euro in 2008. Dit bedrag werd volledig opgebruikt. In 2009 steeg het budget voor vereffeningsskredieten naar 19.664.000 euro en in 2010 bedroeg het 23.829.000 euro.

In 2010 werden geen uitgaven gedaan voor stabilisaties in euro. Met andere woorden, de steun die de overheid de vorige jaren aan de bedrijven verleende leidde voor de Belgische schatkist tot een overschot in de vorm van inkomsten. Dit is het gevolg van de lage rentevoeten voor de herfinanciering van de banken.

Ter herinnering, in 2009 werd 5,8125% van het vereffeningskrediet aangewend voor stabilisaties in euro, tegen 13,80% in 2008.

Hieruit kan worden geconcludeerd dat het hele vereffeningsbudget in 2010 werd aangewend voor bonificaties met of zonder gift. De vroegere supersubsidies in BEF die ten einde lopen maar nog steeds worden uitbetaald, vertegenwoordigen nog slechts 1,53 % van het totale vereffeningsbedrag.

De aard van de activiteiten van Finexpo is mettertijd veranderd. Het is nu duidelijk dat Finexpo zijn budgettaire middelen grotendeels besteedt aan de hulpinstrumenten die te zijner beschikking worden gesteld en dat deze stelselmatig uitgaven genereren. Het aandeel van de interestbonificaties in euro in het totale vereffeningskrediet steeg immers van 47% in 2002 naar 70% in 2003, 79% in 2004, 87 % in 2005 en 2006, 83% in 2007, 84,5 % in 2008, 94,2 % in 2009 en bedroeg ten slotte 98,47 % in 2010.

5.2 Inkomsten

Of er voor de overheid inkomsten of uitgaven zijn, hangt af van de CIRR-rentevoet en de Euribor/Libor op 6 maanden. CIRR staat voor "Commercial Interest Reference Rate". Deze rentevoet wordt maandelijks door de OESO vastgesteld. Ter herinnering, voor 2010 werden de ministeriële besluiten voor de stabilisatiedossiers opgesteld op basis van de CIRR-rentevoet die op het tijdstip van de financieringsovereenkomst werd gehanteerd. In 2010 werd deze regel evenwel gewijzigd en voortaan is het zo dat elk stabilisatiedossier dat gedekt wordt door een ministerieel besluit, gestabiliseerd wordt tegen de CIRR-rentevoet die van toepassing is op het tijdstip van de ondertekening van het commerciële contract.

Op de zesmaandelijks vervalddag van het dossier wordt nagegaan of er inkomsten of uitgaven zijn. Als de Euribor/Libor vermeerderd met de bankcommissie hoger is dan de CIRR-rentevoet, komt het verschil van de hieruit voortvloeiende financieringskosten ten laste van de Staat. Als de Euribor/Libor vermeerderd met de bankcommissie lager is dan de CIRR, moet de interveniërende bank het verschil aan de Staat betalen.

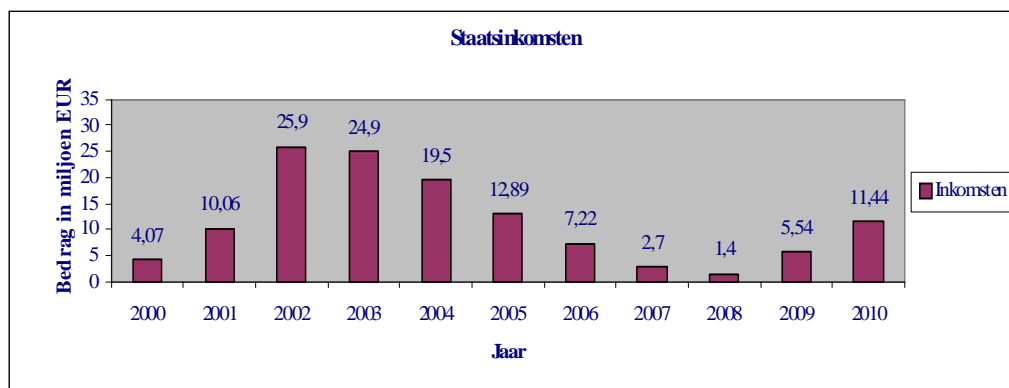
In 2010 werden in totaal 11.435.253 euro aan overheidsinkomsten verworven dankzij de tegemoetkomingen in exportdossiers, tegen 5.542.704,10 euro in 2009 en 1.401.555,46 euro in 2008, het jaar waarin de rentevoeten lichtjes stegen. In 2007 kwamen de inkomsten uit op 2.700.293,63 euro.

Zoals uit de onderstaande grafiek blijkt, werd tussen 2002 en 2009 een geleidelijke daling van de overheidsinkomsten opgetekend. In 2010 hadden de historisch lage rentevoeten en het feit dat het verschil tussen rentevoeten op lange termijn en rentevoeten op korte termijn aanzienlijk kleiner is geworden, een stijging van de inkomsten tot gevolg.

De door Finexpo gehanteerde contractuele rentevoet oftewel de CIRR-rentevoet bedroeg op geregelde tijdstippen meer dan de rentevoet voor de herfinanciering van de banken (Euribor / Libor), vermeerderd met de bankcommissie.

Ook dient te worden aangestipt dat de inkomsten die ten gunste van de Belgische Staat werden verworven, in de toekomst uitgaven zouden kunnen worden als de Staat

de verbintenis aangaat de liquiditeitskostprijs ten laste te nemen - die de banken moeten betalen naast de rentevoet voor de herfinanciering (Euribor/Libor) + de bankcommissie – om toegang te hebben tot kapitaal.

Klanten die merken dat sommige rentevoeten lager zijn dan de contractuele rentevoet (CIRR), kunnen geneigd zijn over te gaan tot een vervroegde terugbetaling. Om het inkomstenverlies voor de overheid dat een vervroegde terugbetaling met zich brengt, enigszins op te vangen, voorziet Finexpo sinds januari 2002 in een boeteclausule voor alle nieuwe aanvragen voor een intereststabilisatie. Op grond van deze clausule kan de overheid een bijdrage vorderen in het geval van een vrijwillige vervroegde terugbetaling. In de praktijk blijven deze aanvragen eerder beperkt.

6. Leningen van Staat tot Staat

6.1 Door Finexpo behandelde staatsleningsdossiers

Het Comité Finexpo behandelde in 2010 13 dossiers in verband met gebonden hulp en 2 dossiers in verband met ongebonden hulp.

6.2 De aan de Ministerraad voorgelegde dossiers

Er werden 13 projecten voor akkoord aan de Ministerraad voorgelegd waaronder 8 nieuwe projecten, 1 aanvulling op een in het verleden goedgekeurde lening, 1 verlenging van de geldigheidsduur, 1 project ter annulatie en 2 kennisnames van prijsstudies.

De Ministerraad kan maar goedkeuren ten belope van het programma van een bepaald begrotingsjaar.

6.3 Programma - goedkeuringen en toepassingen

6.3.1 Programma 2010

Het programma voor leningen aan vreemde Staten dat door de wet die de algemene uitgavenbegroting van 2010 werd goedgekeurd, bedraagt 65.045.000 euro. De Ministerraad heeft op 26 februari, 3 september, 19 november en 3 december 2010 voor een totaal bedrag van 59.713.200 euro leningen van Staat tot Staat goedgekeurd.

Deze goedkeuringen op het programma 2010 hadden betrekking op 7 verschillende landen en zijn als volgt verdeeld:

Land	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Algerije	6.884.405,87	6.400.000	4.563.000		2.750.000	6.842.400
Burkina Faso	500.000				2.750.000	
Congo-Brazza						10.000.000
DRC		423.633,29	8.537.100			
Ecuador						
Ethiopië						
Filipijnen						
Gambia		561.900				
Ghana	6.312.000	6.418.903	11.458.423	7.801.900	4.086.650	19.287.100
Guinee			802.200			
Indonesië					210.000	
Ivoorkust						
Kameroen	4.320.000		4.712.975	14.569.350		
Kaapverdië	728.460					
Kenia	8.024.000		4.653.550		19.753.000	13.045.400
Malawi						
Malediven						
Mali						
Mongolië	4.588.649					
Mozambique	810.000	747.360		3.055.000		
Nepal						
Nicaragua						938.300
Niger					9.088.012	
Oezbekistan						
Peru						
Sao Tomé				980.800		
Senegal						4.000.000
Soedan		632.000				
Tanzanië				790.550		
Tunesië		15.045.000				
Vietnam				3.550.605,50		5.600.000
Zambia						
Totaal	32.167.514,87	30.228.796,29	34.727.248	30.748.205,50	35.887.662	59.713.200

Hierna volgt een korte beschrijving van elk goedgekeurd project:

a) Algerije: het betreft de financiering van de productie en levering van 40 bussen op aardgas in het kader van een gemengde financiering waar 150 bussen worden geleverd.

b) Ghana: het betreft een eerste project voor drinkwatervoorziening voor Accra vanuit de installaties van Kpong. De chemische producten gebruikt bij de zuivering worden in Ghana zelf geproduceerd. Het tweede project betreft eveneens een drinkwatervoorziening in Esakyere waarbij ook het pompstation en het leidingnetwerk van 38 Km gefinancierd worden.

c) Kenia: het betreft een eerste project voor de financiering van een ruraal electrificatieproject ten noorden van Mount Kenia. Het betreft de aanleg van transmissielijnen, de bouw van een onderstation en een versterking van het bestaande netwerk. Het tweede project betreft de financiering voor de levering van materiaal en de organisatie van de brandweer van Nairobi. Het project voorziet de levering van 28 volledig uitgeruste brandweerwagens en de levering van 70 beademingstoestellen met reserveluchtflessen.

d) Senegal: het betreft de financiering van de uitrusting van een nationaal centrum voor de coördinatie van de maritieme hulpverlening vanuit Dakar. Met dit project wil Senegal beantwoorden aan de veiligheidsnormen van de Internationale Maritieme Organisatie. Het zal een belangrijke bijdrage leveren tot een beter beheer van de maritieme wateren en van de veiligheid van de visvangst, de preventie tegen vervuiling en ook het toerisme ten goede komen.

e) Republiek Congo: het betreft de financiering van een electrificatieproject voor de stad Ouesso en de districtshoofdplaatsen van het departement van de Cuvette-ouest. Congo zelf staat in voor een financiering ten bedrage van 25 Meuro. Het aandeel dieselmotoren in het project is aanzienlijk. Het Belgische bedrijf voorziet ook opleiding.

f) Nicaragua: financiering van een drinkwaterproject ten gunste van 100 rurale dorpsgemeenschappen. Een chlooroplossing wordt in de vereiste dosering automatisch aan het te zuiveren water toegevoegd.

g) Vietnam: financiering van de installatie van een kleine satelliet dienstig voor het verzamelen van gegevens ter optimalisatie van de controle, het beheer en het milieubeleid betreffende de natuurlijke rijkdommen voor landbouw, visvangst, bosbouw en mijnbouw. Naast deze nieuwe lening wordt het beschikbaar saldo van een lening van augustus 1995 en een op de Ministerraad van 7 november 2008 goedgekeurde staatslening gebruikt om aan het vereiste bedrag te komen voor een giftelement van 35%. Daarnaast wordt ook een beroep gedaan op een rentebonificatie en op financieringen van AWEX en FIT.

6.3.2 Kennisname van een annulatie van eerder door de Ministerraad goedgekeurde staatslening

De annulering van de beslissing van de Ministerraad van 28 maart 2003 waarbij een staatslening ten bedrage van 8.000.000 euro ten gunste van Uzbekistan werd goedgekeurd voor een tweejarig project ter financiering van multimedialaboratoria en didactische uitrusting ten behoeve van KMO-beroepsopleiding en onderwijs gaat niet

door. De eerste schijf van deze lening wordt teruggestort op de Rijksmiddelenbegroting.

6.3.3 Verlenging van de geldigheidsduur van een eerder toegekende staatslening

De Ministerraad besliste op 25 maart 2005 de geldigheidsduur voor de goedkeuring van staatsleningen voortaan tot drie jaar te beperken mits een opzeggingstermijn van zes maand. Bij deze beslissing werd voorts gepreciseerd dat Finexpo aan de Ministerraad kan voorstellen deze termijn van drie jaar te verlengen indien de ondertekeningsprocedure voor de lening effectief bezig is. De aanvraag van een Belgische firma voor een staatslening van 4.712.975 euro voor een project ter installatie van veiligheidssystemen voor de havens van Kribi en Limbe (Kameroen) werd na een positief advies van het Comité Finexpo op 1 maart 2007 goedgekeurd door de Ministerraad. De verlenging met drie jaar werd goedgekeurd door de Ministerraad van 3 december 2010.

6.3.4 Kennisname van de resultaten van 2 prijsstudies

De prijsstudies hadden enerzijds betrekking op een project voor de modernisering van het radiologiesysteem van 23 hospitalen in Ghana waarvoor de Ministerraad op 17 december 2009 een staatslening ten bedrage van 2.607.500 euro goedkeurde en anderzijds op een project voor de levering en installatie van 7 windmolens in Kenia waarvoor de Ministerraad op 27 november 2009 een staatslening ten bedrage van 6.078.000 euro goedkeurde. Beide prijsstudies werden aangevraagd door de Inspectie van Financiën en uitgevoerd door de Belgische Technische Coöperatie (BTC). In het eerste project werd het bedrag van de staatslening naar beneden aangepast en in het tweede project werd het aantal windmolens verhoogd van 7 naar 8. De Inspectie van Financiën verleende hierover een positief advies.

6.4 Financieel beheer

6.4.1 Budgettaire situatie voor 2010

Voor het jaar 2010 wordt in de algemene uitgavenbegroting machtiging verleend een programma voor leningen aan vreemde Staten te onderhandelen ten belope van 65.045.000 euro.

De aan te wenden vastleggingskredieten en vereffeningskredieten op de basisallocatie 14.54.14.84.44 van de begroting van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse handel en Ontwikkelingssamenwerking bedroegen respectievelijk 65.045.000 euro en 50.444.000 euro.

6.4.2 In 2010 vastgelegde bedragen

Land	Bedrag in euro
Ghana	2.607.500,00
Ghana	10.894.100,00
Ghana	8.393.000,00
Kenia	7.610.400,00
Kenia	5.435.000,00
Senegal	4.000.000,00
Republiek Congo	10.000.000,00
Nicaragua	938.300,00
Vietnam	8.324.300,00

Het totaal vastgelegde bedrag is 58.202.600,00 euro, wat een saldo geeft van 6.842.400,00 euro.

6.4.3 In 2010 vereffende bedragen

Land	Bedrag in euro
Ecuador	982.000,00
Tanzania	790.550,00
Burkina Faso	2.750.000,00
Niger	9.088.012,00
Ghana	10.894.100,00
Ghana	8.393.000,00
Totaal	32.897.662,00
Saldo	17.546.338,00

6.4.4 Te verwachten en reël ontvangen terugbetalingen aan kapitaal en interesten

De verwachte bedragen aan kapitaal en interesten voor de vervaldagen in de loop van 2010 en op 31 december 2010 bedragen respectievelijk 5.089.942,88 euro en 27.489.448,91 euro. De te verwachten achterstallen op 31 december 2010 bedragen 10.019.477,42 euro.

In de loop van 2010 werden 2.028.518,18 euro werkelijk ontvangen. Op 31 december 2010 werden werkelijk ontvangen aan kapitaal- en interestbetalingen 24.052.472,78 euro. In de loop van 2010 werden geen achterstallen betaald.

Volgende landen zijn hun verplichtingen volledig nagekomen in 2010:

Angola, Bangladesh, Bosnië-Herzegovina, Botswana, Dominicaanse Republiek, Ecuador, Egypte, Filipijnen, Jamaica, Jordanië, Kroatië, Libanon, Marokko, Peru, Thailand, Tunesië en Turkije.

China, El Salvador, Indonesië en Nepal betaalden voor de vervaldag van 2010 een gedeelte van hun kapitaal en/of interesten terug.

Gabon (gedeeltelijk), de Republiek Congo, Indonesië (gedeeltelijk) en Peru (gedeeltelijk) kwamen hun vervaldagen ingevolge amenderingsprotocollen, in de loop van 2010 na. Enkel Vietnam betaalde niet.

Algerije, Cuba, Gabon, Guinee, Kenia, Mali, Syrië, Vietnam en Zimbabwe zijn hun verplichtingen op 31.12.2010 niet op tijd nagekomen.

7 Finexpo en de OESO

7.1 Voorschriften van de OESO-regeling inzake richtsnoeren op het gebied van door de overheid gesteunde exportkredieten

Op de activiteiten van de dienst Finexpo zijn zowel interne voorschriften van toepassing als voorschriften die vanuit een gentlemen's agreement worden gesteld op basis van de OESO-regeling inzake exportkredieten die overheidssteun genieten.

De internationale bepalingen die de OESO-lidstaten onderschrijven, beogen een "equal level playing field" te creëren tussen de overheidsinstanties die exportsteun verlenen.

Naast de bepalingen betreffende de commerciële exportkredieten die de hoofdmoot van de OESO-regeling vormen, zoals het vastleggen van de CIRR-rentevoeten, de maximale terugbetalingstermijn, het bedrag van de minimumpremies (benchmark), de dekking van de lokale uitgaven, enz., legt de regeling ook de voorschriften vast ter omkadering van alle aspecten van concessionele hulp op het gebied van export.

Op basis van de door de Wereldbank opgestelde tabellen die het bruto nationaal inkomen (BNI) per inwoner aangeven, legt de Regeling ook een lijst van landen vast die in aanmerking komen voor gebonden hulp (BNI/capita lager dan 3,945 USD in 2010) of die niet in aanmerking komen voor gebonden hulp en deels ongebonden hulp. De drempel om in aanmerking te komen voor gebonden hulp bedroeg in 2009 3.855 USD.

Deze tabellen bevatten ook de lijst van de "Minst Ontwikkelde Landen" (MOL). Momenteel staan er 49 landen op deze lijst. De aan deze landen verstrekte kredieten moeten voorzien in hulp die minimaal voor 50 % uit een deel gift bestaat.

Het al dan niet in aanmerking komen voor concessionele hulp hangt dan ook af van de statistische gegevens van de Wereldbank met betrekking tot het BNI per capita. Deze gegevens hebben betrekking op het jaar 2010 en gelden vanaf 29 juli 2010. Het volgende beginsel wordt toegepast: een land wordt opgenomen in of afgevoerd van de lijst van in aanmerking komende landen wanneer het BNI/capita van dat land twee jaar na elkaar hoger of lager was dan de BNI/capita-drempel, die als criterium wordt gehanteerd voor het al dan niet verstrekken van concessionele hulp.

Er zijn 98 landen die in aanmerking komen voor gebonden hulp. In 2009 waren dat nog 104 landen.

- Algerije, Bosnië-Herzegovina, Colombia, de Dominicaanse Republiek, FYR Macedonië, Namibië en Peru overschreden twee jaar op rij de drempel die wordt gehanteerd voor het verstrekken van gebonden hulp en komen momenteel dus niet meer in aanmerking voor gebonden hulp.

Belarus overschreed drie jaar op rij de drempel die wordt gehanteerd voor het verstrekken van gebonden hulp en het land komt dan ook niet langer voor op de in artikel 33 b) 5) van de Regeling vermelde lijst van landen. De Regeling bepaalt dat aan een aantal landen geen krediet voor gebonden hulp mag worden verstrekt, maar

dat alleen nog hulpkrediet mag worden verleend in de vorm van zuivere giften, voedselhulp, humanitaire hulp en voor hulp die erop gericht is de gevolgen van kernongevallen of andere ernstige industriële ongevallen te verzachten of deze ongevallen te voorkomen.

- Belize en Kosovo bleven twee jaar op rij onder de drempel die wordt gehanteerd voor het verstrekken van gebonden hulp. Deze landen komen dan ook in aanmerking voor dit soort hulp.

- Albanië, Azerbeidzjan en Iran overschrijden sinds 2009 de drempel die wordt gehanteerd voor het verstrekken van gebonden hulp. Indien zij in 2010 voor het tweede jaar op dezelfde plaats in de rangschikking staan, komen ze in 2011 niet meer in aanmerking voor gebonden hulp.

Ter herinnering, in het welbepaalde kader van de gebonden hulp zijn in de Regeling twee basiscriteria vastgelegd:

- a) Het deel gift maakt ten minste 35 % (50 % voor de MOL-landen) uit van de soft loan. Sedert enige tijd zijn deze percentages evenwel ook onderworpen aan de IMF-regels inzake « Sustainable Lending Principles and Guidelines ».

- b) Het project is financieel niet leefbaar, wat wordt bepaald aan de hand van cash-flow tabellen.

De Regeling bepaalt eveneens de procedures voor commerciële kredieten en voor hulpkredieten. Daarmee wordt een maximale transparantie beoogd en wordt ernaar gestreefd concurrentievervalsing tussen de Deelnemers in de mate van het mogelijke te voorkomen.

7.2 Werkgroep kredieten en waarborgen voor exportkredieten en Groep Deelnemers aan de Regeling : belangrijkste behandelde onderwerpen

7.2.1 Economische en financiële crisis

De deelnemers hebben de lijst bijgewerkt van maatregelen die op nationaal niveau worden genomen om de crisis het hoofd te bieden.

Ze volgen ook de initiatieven op van de G20 en van andere internationale instellingen.

7.2.2 Aanbevelingen inzake de gemeenschappelijke aanpak op milieugebied

De tekst van de aanbeveling werd herzien en er zijn nog steeds uiteenlopende meningen over een aantal punten.

Er zullen nog een aantal vergaderingen worden georganiseerd om deze punten nader te bekijken:

- De aanbeveling is van toepassing op transacties op middellange en lange termijn. Hoe zit het met de *cash transactions*?
- Wat werd er beslist in verband met de hulpkredieten?
- De rechten van de mens moeten ook in deze aanbeveling worden vermeld, maar het is nodig ze nader te omschrijven en ook te wijzen op de verplichtingen die hieruit voortvloeien.
- Welke zijn de internationale basisnormen in verband met de sociale impact en de « human rights ».

Samen met de Deelnemers en de Deskundigen wordt in februari 2011 een workshop georganiseerd over de broeikasgassen en de uitstoot van koolstofdioxide.

7.2.3 *OECD Guidelines for Multinational Enterprises*

Deze teksten worden aan een herziening onderworpen ; er is een hoofdstuk over de rechten van de mensen bijgevoegd.

Deze richtlijnen moeten worden gelinkt aan de aanbeveling.

Te onderzoeken.

7.2.4 *Toetreding van Chili – Estland – Israël – Russische Federatie*

Alleen de Russische Federatie heeft nog niet alle vragen over haar activiteiten inzake exportkrediet beantwoord.

In 2011 wordt een nieuwe bijeenkomst georganiseerd.

De andere staten kunnen voortaan deelnemen aan de vergaderingen van de groep ECG (Export Credit Group)

7.2.5 *Premies*

Na 2 jaar moeizaam onderhandelen zijn de Deelnemers aan de Regeling het eens geworden over de wijziging en de uitbreiding van de regels voor de berekening van de premies. Voortaan wordt het afnemersrisico overal op dezelfde wijze berekend, net zoals het landenrisico.

De berekeningswijze van de minimumpremies ter dekking van de landenrisico's werd voor het eerst sinds haar invoering in 1999 herzien.

7.2.6 *Onderhandelingen over een sectorale overeenkomst inzake projecten om de klimaatverandering tegen te gaan en projecten met betrekking tot de watersector*

Er werden verschillende vergaderingen en workshops georganiseerd om de lijsten op te stellen van projecten die in aanmerkingen kunnen komen.

Er werd nog geen akkoord bereikt en de besprekingen worden voortgezet.

Tal van internationale organisaties bestuderen maatregelen om de strijd aan te binden tegen de klimaatveranderingen. Er bestaan ter zake meerdere beleidslijnen, akkoorden en verklaringen.

8. *Conclusies*

We kunnen er niet omheen : Finexpo onderzoekt van jaar tot jaar almaar minder dossiers met aanvragen voor intereststabilisatie. Deze trend werd jaren geleden ingezet en moet worden toegeschreven aan de lage rentevoeten.

In een wereld die wordt gekenmerkt door mondialisering, lijkt het nodig nader te bekijken onder welke voorwaarden dit instrument kan worden gehanteerd. Hier zal volgend jaar een begin mee worden gemaakt.

Niettegenstaande de economische en financiële crisis kan worden vastgesteld dat in 2010 evenveel steunaanvragen werden onderzocht als voorheen. Hieruit kan worden afgeleid dat de aard van Finexpo mettertijd veranderd is.

Finexpo is zowel op het gebied van gebonden steun als van ongebonden steun uitgegroeid tot een soort samenwerkingsinstrument. Toch blijft het in de eerste plaats een middel om steun te verlenen aan Belgische exporteurs die naar verre landen willen exporteren.

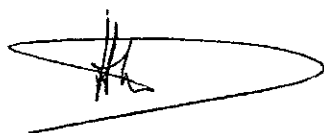
Het aantal door het Comité Finexpo onderzochte dossiers is op zich geen criterium waaraan de kwaliteit van de dienstverlening aan de exporteurs kan worden getoetst.

De concurrentiestrijd is wereldwijd enorm toegenomen omdat de economische en financiële groeielanden zoals de BRIC (Brazilië, Rusland, India, China) nu de mogelijkheid hebben om met goedkopere en kwalitatief hoogwaardige producten de concurrentie aan te gaan met de ontwikkelde exportlanden. Men mag ook niet uit het oog te verliezen dat deze groeielanden niet gebonden zijn door de OESO-regeling die ten doel heeft de leden van de OESO een gemeenschappelijke discipline op te leggen teneinde een « equal level playing field » te creëren.

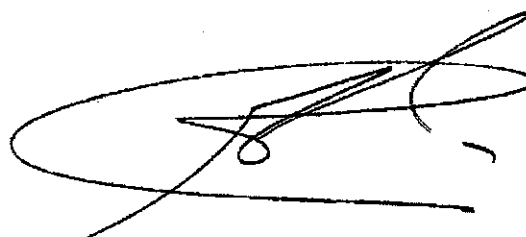
Om aan deze concurrentieverstoring het hoofd te bieden, kan de overheid – via financiële instrumenten zoals die waarover Finexpo beschikt – steun verlenen aan de exporteurs wanneer deze over grote exportcontracten onderhandelen. Een inkrumping van deze instrumenten zou voor de bedrijven erg nadelig kunnen zijn ten opzichte van de andere leden van de OESO die beschikken over een uitgebreide waaier van maatregelen op het gebied van exportsteun. Daarnaast zouden de bedrijven ook veel nadeel ondervinden van de felle concurrentie van landen die geen lid zijn van de OESO.

In 2010 werden de financiële instrumenten van Finexpo door onafhankelijke consultants bekeken in het kader van de evaluatie van de hulpverleningsinstrumenten voor Ontwikkelingssamenwerking. Deze evaluatie belichtte de sterke en zwakke punten van de werkwijzen binnen Finexpo. In 2011 zullen maatregelen worden genomen om een en ander bij te sturen.

In de tweede helft van 2010 nam België het Europese voorzitterschap waar. Een van de belangrijke verwezenlijkingen inzake exportkredieten was de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon.

Hilda Ackermans
Ondervoorzitter

Geert Muylle
Voorzitter